Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
RIMVYDASE NORKUSE
přednesené dne 22. května 2025[1]

Věc C-117/24

JYSK Kereskedelmi Kft.
proti
Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce, kterou podal Fővárosi Törvényszék (soud hlavního města Budapešť, Maďarsko)]

„Řízení o předběžné otázce – Životní prostředí – Povinnosti hospodářských subjektů uvádějících na trh dřevo a dřevařské výrobky – Využívání, udržování a hodnocení systému náležité péče – Dosah – Přístup hospodářského subjektu k systému jeho mateřské společnosti“

1. Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 4 odst. 2 a 3, jakož i čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) č. 995/2010[2]. V projednávané věci se totiž bude muset Soudní dvůr vyjádřit k dosahu povinností, které má hospodářský subjekt, který uvádí dřevo a dřevařské výrobky na vnitřní trh poprvé, a zejména pokud je tento hospodářský subjekt součástí skupiny společností.

I. Právní rámec

A. Nařízení (EU) č. 995/2010

2. Článek 1 nařízení (EU) č. 995/2010, nadepsaný „Předmět“, stanoví:

„Tímto nařízením se stanoví povinnosti hospodářských subjektů uvádějících poprvé na vnitřní trh dřevo a dřevařské výrobky, jakož i povinnosti obchodníků.“

3. Článek 2 tohoto nařízení, nadepsaný „Definice“, stanoví:

„Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

[…]

[1] – Původní jazyk: francouzština.

[2] – Nařízení Evropského parlamentu a Radyze dne 20. října 2010, kterým se stanoví povinnosti hospodářských subjektů uvádějících na trh dřevo a dřevařské výrobky (Úř. věst. 2010, L 295, s. 23).

b) ‚uváděním na trh' bez ohledu na využitý prodejní postup jakékoliv dodávání dřeva a dřevařských výrobků poprvé na vnitřní trh, za účelem distribuce nebo použití v průběhu obchodní činnosti, ať již za úplatu nebo bezplatně. […]

c) ‚hospodářským subjektem' každá fyzická nebo právnická osoba uvádějící dřevo nebo dřevařské výrobky na trh;

[…]"

4. Článek 4 uvedeného nařízení, nadepsaný „Povinnosti hospodářských subjektů", zní takto:

„1. Uvádění nezákonně vytěženého dřeva nebo dřevařských výrobků z tohoto dřeva na trh se zakazuje.

2. Hospodářské subjekty při uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh vykonávají náležitou péči. Za tímto účelem použijí rámec postupů a opatření vymezený v článku 6 (dále jen ‚systém náležité péče').

3. Každý hospodářský subjekt udržuje a pravidelně hodnotí svůj vlastní systém náležité péče, který používá, s výjimkou situace, kdy hospodářský subjekt využívá systém náležité péče zavedený kontrolní organizací uvedenou v článku 8. Jako základ systému náležité péče lze využít stávající vnitrostátní systém dohledu podle vnitrostátního práva a případné dobrovolné správní systémy, které splňují požadavky stanovené tímto nařízením."

5. Článek 6 téhož nařízení, nadepsaný „Systémy náležité péče", stanoví:

„1. Systém náležité péče uvedený v čl. 4 odst. 2 obsahuje tyto prvky:

a) opatření a postupy zajišťující přístup k níže uvedeným informacím, které se týkají dodávek dřeva a dřevařských výrobků uváděných hospodářským subjektem na trh:

   – popis, včetně obchodního názvu a druhu výrobku i obecného názvu druhů dřevin a případně úplného vědeckého názvu dřevin,

   – země původu vytěženého dřeva, a případně:

      i) region daného státu, v němž bylo dřevo vytěženo, a

      ii) oprávnění k těžbě,

   – množství (vyjádřené v objemu, hmotnosti nebo počtu jednotek),

   – jméno a adresa dodavatele hospodářského subjektu,

   – název a adresa obchodníka, jemuž byly dřevo a dřevařské výrobky dodány,

   – doklady nebo jiné informace uvádějící, že toto dřevo a dřevařské výrobky jsou v souladu s použitelnými právními předpisy;

b) postupy posouzení rizik, které umožňují provozovateli analyzovat a posoudit riziko uvedení nezákonně vytěženého dřeva nebo dřevařských výrobků z tohoto dřeva na trh.

Takové postupy zohledňují informace uvedené v písmeni a) i příslušná kritéria pro posouzení rizik, zahrnující:

– zajištění souladu s použitelnými právními předpisy, což může zahrnovat certifikaci nebo jiné režimy ověřování třetích stran, které se týkají souladu s použitelnými právními předpisy,

– šíření se nezákonné těžby konkrétních druhů dřevin,

– šíření se nezákonné těžby nebo nezákonných postupů v zemi původu vytěženého dřeva nebo v regionu dané země, v němž bylo dřevo vytěženo, včetně uvážení výskytu ozbrojeného konfliktu,

– sankce uvalené Radou bezpečnosti OSN nebo Radou Evropské unie na dovoz nebo vývoz dřeva,

– komplexnost dodavatelského řetězce dřeva a dřevařských výrobků;

c) není-li riziko zjištěné během postupů posouzení rizik podle písmene b) zanedbatelné, postupy zmírňování rizika sestávající ze souboru opatření a postupů, které jsou odpovídající a přiměřené pro účinné snižování daného rizika a které mohou zahrnovat požádání o doplňkové informace či doklady nebo ověření třetí strany.

[…]“

6. Článek 7 nařízení č. 995/2010, nadepsaný „Příslušné orgány“, v odstavci 1 stanoví:

„Každý členský stát určí jeden či několik příslušných orgánů odpovědných za uplatňování tohoto nařízení.

[…]“

7. Článek 8 tohoto nařízení, nadepsaný „Kontrolní organizace“, stanoví:

„1. Kontrolní organizace:

a) udržují a pravidelně hodnotí systém náležité péče vymezený v článku 6 a udělují hospodářským subjektům práva jej využívat;

b) ověřují řádné využívání systému náležité péče ze strany takových hospodářských subjektů;

c) přijímají odpovídající opatření v případě, že hospodářský subjekt řádně nevyužívá svůj systém náležité péče, a oznamují příslušným orgánům případy významných nebo opakovaných porušení ze strany hospodářského subjektu.

[…]“

8. Článek 10 uvedeného nařízení, nadepsaný „Kontrola hospodářských subjektů“, stanoví:

„1. Příslušné orgány provádějí kontroly k ověření, zda hospodářské subjekty splňují požadavky stanovené v článcích 4 a 6.

2. Kontroly uvedené v odstavci 1 jsou prováděny podle pravidelně aktualizovaného plánu a přístupem založeným na analýze rizika. Kontroly mohou být taktéž prováděny v případě, že příslušný orgán má k dispozici významné informace, včetně opodstatněných obav třetích osob, týkající se dodržování tohoto nařízení ze strany hospodářského subjektu.

3. Kontroly uvedené v odstavci 1 mohou mimo jiné zahrnovat:

a) prověření systému náležité péče, včetně posouzení rizika a postupů snižování rizika;

b) prověření dokumentace a záznamů, které prokazují řádné fungování systému náležité péče a příslušných postupů;

c) namátkové kontroly, včetně auditů na místě.

[…]“

B. Prováděcí nařízení č. 607/2012

9. Článek 5 prováděcího nařízení č. 607/2012[3], nadepsaný „Vedení záznamů hospodářskými subjekty“, stanoví:

„1. Informace týkající se dodávek prováděných hospodářským subjektem podle čl. 6 odst. 1 písm. a) nařízení [č. 995/2010] a používání postupů zmírňování rizika musí být doloženy vedením příslušných záznamů, jež se uchovávají po dobu pěti let a musí být zpřístupněny kontrolám prováděným příslušným orgánem.

2. Hospodářské subjekty musí být při používání svého systému náležité péče schopni prokázat, jakým způsobem byly získané informace zkontrolovány na základě kritérií pro posouzení rizik uvedených v čl. 6 odst. 1 písm. b) nařízení [č. 995/2010], jakým způsobem bylo přijato rozhodnutí o opatřeních ke zmírnění rizika a jakým způsobem hospodářský subjekt určil míru rizika.“

II. Skutkové okolnosti sporu v původním řízení, předběžná otázka a řízení před Soudním dvorem

10. Společnost JYSK Kereskedelmi Kft (dále jen „JYSK Maďarsko“) je společnost založená podle maďarského práva, která uvádí na trh dřevo a dřevařské výrobky a v této souvislosti dováží dřevo a dřevařské výrobky ze třetích zemí. Je v plném rozsahu vlastněna svou mateřskou společností LLG A/S (dále jen „mateřská společnost“), která je zapsána v rejstříku v Dánsku a působí v oblasti prodeje dřevařských výrobků. Společnost JYSK Maďarsko provádí dovozní operace samostatně, bez zásahu své mateřské společnosti.

[3] – Prováděcí nařízení Komise ze dne 6. července 2012 o prováděcích pravidlech pro systém náležité péče a pro četnost a povahu kontrol kontrolních organizací podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 995/2010, kterým se stanoví povinnosti hospodářských subjektů uvádějících na trh dřevo a dřevařské výrobky (Úř. věst. 2012, L 177, s. 16).

11. V průběhu roku 2023 provedl Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Národní úřad pro bezpečnost potravinového řetězce) (dále jen „Národní úřad“), který je příslušným orgánem odpovědným za uplatňování nařízení č. 995/2010 v Maďarsku, kontrolu ve společnosti JYSK Maďarsko, aby ověřil zejména to, zda má společnost JYSK Maďarsko systém náležité péče v souladu s tímto nařízením. Tato kontrola odhalila, že společnost JYSK Maďarsko využívá systém náležité péče vyvinutý její mateřskou společností a založený na analýzách rizik provedených jak mateřskou společností, tak společností Preferred by Nature, kontrolní organizací ve smyslu článku 8 uvedeného nařízení. Mateřská společnost má v Evropě řadu dceřiných společností, které všechny využívají stejný systém náležité péče.

12. Rozhodnutím ze dne 26. května 2023 Národní úřad konstatoval porušení nařízení č. 995/2010 společností JYSK Maďarsko, uložil jí pokutu a nařídil jí zavést vlastní systém náležité péče s odůvodněním, že nemá systém náležité péče zavedený vlastním jménem a vytvořený speciálně pro činnost, kterou vykonává, ani nevyužívá systém náležité péče zavedený kontrolní organizací ve smyslu článku 8 nařízení č. 995/2010.

13. Společnost JYSK Maďarsko zpochybňuje toto rozhodnutí u Fővárosi Törvényszék (soud hlavního města Budapešť, Maďarsko), který je předkládajícím soudem v projednávané věci, a tvrdí, že systém náležité péče udržovaný její mateřskou společností lze považovat za její vlastní systém. Nařízení č. 995/2010 ukládá pouze povinnost využívat systém náležité péče, a nikoliv jej vytvořit.

14. Národní úřad má naproti tomu za to, že hospodářský subjekt ve smyslu nařízení č.995/2010 je povinen sám udržovat systém náležité péče. Pokud mateřská společnost pověří své dceřiné společnosti samostatnými úkoly týkajícími se dovozu, což je případ společnosti JYSK Maďarsko, která sama přímo provádí dovoz do Evropské unie, toto nařízení ukládá dceřiným společnostem, a tedy konkrétně společnosti JYSK Maďarsko, povinnost udržovat vlastní systém náležité péče.

15. V této souvislosti se předkládající soud zabývá dosahem povinnosti, kterou má hospodářský subjekt v rámci systému náležité péče, upraveného v nařízení č. 995/2010, a zejména tím, zda ke splnění této povinnosti postačuje, aby hospodářský subjekt využíval systém náležité péče k provádění sběru údajů, hodnocení a zmírnění rizik v souvislosti se dřevem a dřevařskými výrobky, které uvádí na vnitřní trh poprvé, nebo zda naopak musí mít takový hospodářský subjekt systém náležité péče vytvořený vlastním jménem a zavedený specificky pro činnost, kterou vykonává.

16. Předkládající soud uvádí, že vzhledem k autonomní povaze činnosti společnosti JYSK Maďarsko se na ni jako na hospodářský subjekt ve smyslu nařízení č. 995/2010 vztahují povinnosti v oblasti systému náležité péče. Kromě toho předkládající soud uvádí, že při kontrole německé dceřiné společnosti mateřské společnosti dospěl příslušný orgán odpovědný za uplatňování tohoto nařízení v Německu k názoru, že tato dceřiná společnost plní své povinnosti v oblasti systému náležité péče tím, že využívá systém náležité péče udržovaný mateřskou společností.

17. Za těchto podmínek se Fővárosi Törvényszék (soud hlavního města Budapešť) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Musí být čl. 4 odst. 2 a 3, jakož i čl. 6 odst. 1 [nařízení č. 995/2010] vykládán v tom smyslu, že je v souladu s uvedenými ustanoveními okolnost, že hospodářský subjekt má přístup k prvkům uvedeným v čl. 6 odst. 1 [tohoto nařízení], které jsou součástí systému náležité péče udržovaného a hodnoceného nebo využívaného jeho mateřskou společností, pokud tento systém zavedla kontrolní organizace ve smyslu článku 8?“

18. Předkládací rozhodnutí ze dne 1. února 2024 došlo kanceláři Soudního dvora dne 14. února 2024. Písemná vyjádření předložili Národní úřad, žalovaný v původním řízení, maďarská a španělská vláda a Evropská komise. Tyto zúčastněné strany, jakož i žalobkyně a žalovaný v původním řízení se rovněž zúčastnili jednání, které se konalo dne 26. února 2025.

III. Analýza

19. Podstatou otázky předkládajícího soudu je, zda je praxe dceřiné společnosti, která spočívá v přístupu k prvkům systému náležité péče stanoveným v čl. 6 odst. 1 nařízení č. 995/2010, udržovaného a hodnoceného její mateřskou společností nebo zavedeného kontrolní organizací uvedenou v článku 8, který tato mateřská společnost využívá, v souladu s požadavky vyplývajícími z tohoto nařízení. Předkládající soud se tedy zabývá dosahem povinností hospodářských subjektů stanovených v čl. 4 odst. 2 a 3 uvedeného nařízení. Zejména si klade otázku, zda tento čl. 4 odst. 2 a 3 a čl. 6 odst. 1 téhož nařízení vyžadují, aby hospodářské subjekty měli systém náležité péče na své jméno, vytvořený specificky pro činnost, kterou vykonávají.

20. Je třeba poznamenat, že pojem systém náležité péče, kolem něhož se točí otázka položená předkládajícím soudem Soudnímu dvoru v projednávané věci, není v unijním právu definován. V tomto ohledu čl. 4 odst. 2 nařízení č. 995/2010 stanoví, že se jedná o rámec postupů a opatření, jehož kritéria jsou uvedena v čl. 6 odst. 1 tohoto nařízení. Ze společného výkladu těchto článků lze tak vyvodit, že se jedná o postupnou metodu, pomocí níž mohou hospodářské subjekty identifikovat a zmírnit riziko uvádění nezákonně vytěženého dřeva a dřevařských výrobků z tohoto dřeva na trh. Pokyny Komise k nařízení Unie o dřevě[4] dodávají, že tato postupná dokumentovaná a testovaná metoda zahrnuje kontroly a jejím cílem je dosáhnout v obchodním procesu výsledku slučitelného s požadovanými cíli.

21. Na jednání však bylo objasněno, že systém náležité péče vytvořený mateřskou společností a zpřístupněný její dceřiné společnosti umožňoval přístup ke všem jeho prvkům ve smyslu čl. 6 odst. 1 nařízení č. 995/2010 a mateřská společnost prováděla pro svou dceřinou společnost zejména hodnocení a zmírňování rizik. S cílem poskytnout užitečnou odpověď na otázku položenou předkládajícím soudem proto při přezkumu dosahu povinností, které pro hospodářské subjekty vyplývají z čl. 4 odst. 2 a 3, jakož i čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení, zohledním tato objasnění.

22. Podle ustálené judikatury platí, že při výkladu ustanovení unijního práva je třeba vzít v úvahu nejen jeho znění, ale i jeho kontext a cíle sledované právní úpravou, jejíž je součástí[5].

[4] – Sdělení Komise – Pokyny k nařízení EU o dřevě, C(2016) 755 final ze dne 12. února 2016. Tento dokument, který lze označit za „soft law“ neboli právně nezávazné normy, je nicméně užitečným odkazem pro účely provádění a uplatňování nařízení č. 995/2010.

[5] – Rozsudek ze dne 5. září 2024, W. GmbH (C-67/23, EU:C:2024:680, bod 70).

A. Doslovný výklad

23. Pokud jde o znění dotčených ustanovení, v čl. 4 odst. 2 nařízení č. 995/2010 se stanoví, že za účelem výkonu náležité péče hospodářské subjekty při uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh „použijí“ systém náležité péče. Tento článek v odstavci 3 stanoví, že každý hospodářský subjekt „udržuje a pravidelně hodnotí svůj vlastní systém náležité péče, který používá, s výjimkou situace, kdy hospodářský subjekt využívá systém náležité péče zavedený kontrolní organizací uvedenou v článku 8“.

24. Úvodem je třeba poznamenat, že ze znění tohoto čl. 4 odst. 2 a 3 vyplývá, že hospodářským subjektům, které uvádějí dřevo a dřevařské výrobky na trh poprvé, jsou uloženy dva druhy povinností: zaprvé povinnost využívat systém náležité péče a zadruhé povinnost jej udržovat a hodnotit [6].

25. První povinnost týkající se využívání systému náležité péče je stanovena v uvedeném čl. 4 odst. 2, který výslovně odkazuje na článek 6 nařízení č. 995/2010 a stanoví prvky, které musí tento systém náležité péče obsahovat. Ze společného výkladu těchto článků vyplývá, že povinnost využívat systém náležité péče je neoddělitelná od přijetí vhodných opatření založených na všech prvcích tvořících tento systém náležité péče. V tomto ohledu musí tato opatření i) umožnit hospodářskému subjektu přístup k informacím týkajícím se dřeva a dřevařských výrobků, které uvádí na trh, ii) umožnit mu na základě těchto informací analyzovat a posoudit riziko uvedení nezákonně vytěženého dřeva nebo dřevařských výrobků z tohoto dřeva na trh a iii) umožnit mu toto riziko zmírnit, pokud není zanedbatelné [7].

26. Povinnost využívat systém náležité péče se navíc přímo týká jeho obsahu, tj. konkrétních prvků, z nichž se skládá a které se logicky mohou lišit v závislosti na konkrétní obchodní činnosti každého hospodářského subjektu. Je třeba dodat, že s ohledem na znění těchto prvků uvedených v čl. 6 odst. 1 nařízení č. 995/2010 musí být podle mého názoru systém náležité péče spojen s obchodní činností, jejímž prostřednictvím hospodářský subjekt uvádí dřevo nebo dřevařské výrobky na trh. Tyto prvky musí vést zejména k posouzení a zmírnění specifického rizika, které tato činnost vyvolává [8].

27. Naproti tomu druhá povinnost týkající se udržování a hodnocení systému náležité péče se podle znění čl. 4 odst. 3 nařízení č. 995/2010 vztahuje na samotný rámec, jehož jsou prvky systému náležité péče součástí. Z důvodu pravidelného hodnocení, které ukládá, se tedy tato

[6] – Toto porozumění je nezbytné jednak kvůli samotné struktuře článku 4 nařízení č. 995/2010, který rozlišuje mezi povinnostmi v jeho odstavcích 2 a 3, a jednak kvůli rozdílné terminologii používané k popisu těchto povinností, jak bylo uvedeno v tomto bodě tohoto stanoviska.

[7] – Článek 6 odst. 1 nařízení č. 995/2010. V této souvislosti považuji za důležité zdůraznit, že tento čl. 6 odst. 1 písm. b) a c), ve spojení s čl. 4 odst. 2 tohoto nařízení, se týká posouzení a zmírnění *rizik* na rozdíl od hodnocení systému náležité péče uvedeného v čl. 4 odst. 3 uvedeného nařízení.

[8] – Tento závěr je nezbytný vzhledem ke znění tohoto článku, které se týká „[…] informací, které se týkají dodávek dřeva a dřevařských výrobků uváděných hospodářským subjektem na trh“, a „postupů posouzení rizik, které umožňují provozovateli analyzovat a posoudit riziko uvedení nezákonně vytěženého dřeva nebo dřevařských výrobků […] na trh“, tj. činností souvisejících s obchodní činností uvádění tohoto dřeva nebo těchto dřevařských výrobků na trh, kterou tento hospodářský subjekt vykonává.

povinnost dotýká obecnějším způsobem než povinnost uvedená v čl. 4 odst. 2 uvedeného nařízení samotného fungování systém náležité péče jako metody[9], která musí být logicky přizpůsobena obchodní činnosti hospodářského subjektu.

28. Je však třeba poznamenat, že dotčené nařízení nedefinuje pojmy „využívat“, „udržovat“ a „hodnotit“, které jsou použity k popisu povinností, jež ukládá hospodářským subjektům. Obvyklý význam těchto pojmů v souvislosti s uváděním dřeva nebo dřevařských výrobků na trh však naznačuje, že se vztahují na činnost uplatňování, vedení a hodnocení systému náležité péče.

29. Komise zejména zdůrazňuje rozdíl mezi *udržováním* systém náležité péče, které spočívá v zajištění dostupnosti opatření a postupů stanovených v článku 6 nařízení č. 995/2010, což je povinnost uložená hospodářským subjektům, a *zavedením* tohoto systému, které není jejich povinností[10]. Národní úřad rozlišuje mezi *zavedením, používáním a pravidelným sledováním* vlastního systém náležité péče na jedné straně a *využíváním* systém náležité péče, který zavedla kontrolní organizace specificky pro danou tržní činnost a jehož správné používání uvedená organizace pravidelně ověřuje, na straně druhé. Z žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce nakonec vyplývá, že společnosti JYSK Maďarsko bylo zejména vytýkáno, že nemá systém náležité péče zavedený vlastním jménem a specificky zavedený pro činnost, kterou vykonává[11].

30. V tomto ohledu je třeba nejprve poznamenat, že povinnost zavést systém náležité péče není stanovena ani definována v nařízení č. 995/2010, které výslovně omezuje povinnosti hospodářských subjektů v rámci systému náležité péče na jeho využívání, udržování a hodnocení[12]. Z pojmů „využívat“, „udržovat“ a „hodnotit“ nevyplývá, že zahrnují zavedení systém náležité péče hospodářským subjektem. Naopak, použití výrazů „systém náležité péče, který používá [hospodářský subjekt]“ na rozdíl od „systém náležité péče zavedený kontrolní organizací“ v čl. 4 odst. 3 nařízení č. 995/2010, umožňuje zdůraznit rozdíl mezi příslušnými povinnostmi těchto subjektů.

31. Dále podle znění tohoto čl. 4 odst. 2 a 3 nařízení č. 995/2010 jsou hospodářské subjekty odpovědné za využívání, udržování a hodnocení. Zejména pokud jde o povinnost využívat systém náležité péče, formulace použitá v čl. 4 odst. 2 ukládá, jak tomu rozumím, tuto povinnost[13] bezpodmínečně pouze hospodářskému subjektu. Jinými slovy, znění tohoto článku nedává hospodářskému subjektu žádnou možnost zprostit se této povinnosti tím, že ji přenese na jinou fyzickou nebo právnickou osobu[14].

[9] – Jak tomu rozumím, cílem povinnosti stanovené v čl. 4 odst. 2 nařízení č. 995/2010 je zabránit jakémukoli specifickému riziku, že jakákoli zásilka dřeva a dřevařských výrobků bude poprvé uvedena na trh jako nezákonně vytěžená. Naproti tomu povinnost stanovená v tomto čl. 4 odst. 3 má v podstatě obecněji zajistit, aby tento systém náležité péče, který hospodářský subjekt uplatňuje na veškerou svou obchodní činnost, byl vhodnou metodou pro prevenci výskytu těchto rizik, a zejména pro odhalování nedostatků v této prevenci. Jednoduše řečeno, domnívám se, že povinnost stanovená v čl. 4 odst. 2 může být považována za konkrétní jednání, které se uplatňuje na každý výrobek spadající do oblasti obchodní činnosti hospodářského subjektu a které je z časového hlediska podmíněno uvedením těchto výrobků na trh. Má tedy jednorázový charakter v tom smyslu, že musí být splněna při každém uvedení na trh. Naproti tomu čl. 4 odst. 3 se týká obecného jednání, které se nevztahuje na výrobek, ale na samotnou metodu. Má tedy periodický charakter.

[10] – Z právního dosahu tohoto rozlišení vyplývá, že hospodářský subjekt může splnit povinnosti podle nařízení č. 995/2010, pokud využívá, udržuje a hodnotí systém náležité péče, i když jej zavedla třetí strana. Naproti tomu hospodářský subjekt tyto povinnosti neplní, pokud sám zavedl systém náležité péče, aniž jej využívá, udržuje nebo hodnotí tak, jak to vyžaduje toto nařízení.

[11] – Viz bod 12 tohoto stanoviska.

[12] – V kontextu projednávané věci, a zejména s ohledem na skutkové okolnosti sporu v původním řízení, chápu zavedení systému náležité péče tak, že jej zavádí sám hospodářský subjekt (aniž je však vyloučena možnost, že jej vypracovává třetí osoba, která jej vyvinula jménem nebo na účet tohoto hospodářského subjektu).

[13] – V tom smyslu, že tato povinnost je spojena s přijetím opatření na základě všech prvků systému náležité péče.

[14] – Je třeba poznamenat, že mezi účastníky řízení je nesporné, že společnost JYSK Maďarsko je hospodářským subjektem ve smyslu nařízení č. 995/2010, takže podle článku 4 tohoto nařízení je povinna dodržovat povinnosti stanovené v tomto článku.

32. Jelikož je však třeba tento čl. 4 odst. 2 vykládat ve spojení s čl. 6 odst. 1 nařízení č. 995/2010, zdá se, že tento společný výklad naznačuje určitou míru flexibility při uplatňování některých prvků SPN uvedených v posledně uvedeném článku. Pokud jde zaprvé o prvek systému náležité péče týkající se přijetí „opatření a postup[ů] zajišťující[ch] přístup k informacím, které se týkají dodávek [tohoto] dřeva a dřevařských výrobků[, které hospodářský subjekt uvedl na trh]“, je třeba konstatovat, že znění čl. 6 odst. 1 písm. a) nařízení č. 995/2010 neumožňuje vyloučit, že informace, k nimž musí mít hospodářský subjekt přístup, může jménem tohoto hospodářského subjektu shromažďovat třetí strana.

33. Pokud jde zadruhé o prvky systému náležité péče týkající se v podstatě „postupů posouzení rizik“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 nařízení č. 995/2010, je třeba uvést, že tento čl. 6 odst. 1 písm. b) druhý pododstavec první odrážka stanoví, že jedno z relevantních kritérií pro posouzení rizik, totiž zajištění souladu s použitelnými právními předpisy, což může zahrnovat certifikaci nebo jiné režimy ověřování třetích stran. Pokud jde o „postupy zmírňování rizika“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 písm. c) tohoto nařízení, tento článek stanoví, že mohou zahrnovat požádání třetí strany o ověření. Znění druhého pododstavce první odrážky písm. b) a písm. c), zejména při použití výrazů „může zahrnovat“ a „mohou zahrnovat požádání o […] informace […] nebo ověření třetí strany“, tak naznačuje, že se jedná o možnosti ponechané na posouzení hospodářských subjektů, kteří se mohou rozhodnout, že jim při uplatňování určitých prvků systému náležité péče budou pomáhat třetí strany [15].

34. Je třeba připomenout, že jak bylo vyjasněno na jednání, mateřská společnost provádí postupy posouzení a zmírňování rizik pro svou dceřinou společnost a předává jí výsledky. Skutečnost, že není výslovně vyloučeno, aby informace uvedené v čl. 6 odst. 1 písm. a) nařízení č. 995/2010 shromažďovala třetí strana pro hospodářský subjekt nebo jeho jménem nebo aby byly třetí strany hospodářskému subjektu v určitém rozsahu nápomocny při posuzování a zmírňování rizik, jak je stanoveno v čl. 6 odst. 1 písm. b) a c), však nelze podle znění tohoto článku, ve spojení s čl. 4 odst. 2 tohoto nařízení, vykládat tak, že hospodářským subjektům umožňuje zprostit se povinnosti využívat systém náležité péče pouze tím, že mají přístup ke všem prvkům tohoto systému náležité péče, jako je tomu v projednávané věci. Povinnost využívat ve smyslu čl. 4 odst. 2 musí být totiž podle mého názoru vykládána tak, že ukládá hospodářským subjektům povinnost přijmout vhodná opatření k zamezení uvádění nezákonně vytěženého dřeva a dřevařských výrobků na trh, což v *konečném důsledku* vyžaduje proaktivní jednání hospodářského subjektu.

35. Za těchto okolností nelze na základě doslovného výkladu čl. 4 odst. 2 ve spojení s čl. 6 odst. 1 nařízení č. 995/2010, povolit pouhý přístup k prvkům systému náležité péče, neboť představuje úplné zproštění hospodářského subjektu od plnění povinnosti využívání ve smyslu těchto článků.

36. Pokud jde o druhou povinnost udržování a pravidelného hodnocení systém náležité péče, čl. 4 odst. 3 nařízení č. 995/2010 sice stanoví, že tuto povinnost má „každý hospodářský subjekt“, zároveň však stanoví výjimku, kterou naznačuje v úvodu spojení „s výjimkou“, a to v případě, že hospodářský subjekt využívá systém náležité péče zavedený kontrolní organizací uvedenou v článku 8 tohoto nařízení [16]. Doslovný výklad tohoto čl. 4 odst. 3 naznačuje, že je třeba vyloučit

[15] – To má zásadní praktický dopad zejména pro hospodářské subjekty, kteří jsou právnickými osobami, a tím spíše pro skupiny společností, jako je tomu v projednávané věci.

[16] – Podle mého názoru je tento rozdíl, pokud jde o aktéra odpovědného za splnění této povinnosti, odůvodněný vzhledem k tomu, že kontrolní organizace, která je třetí stranou ve vztahu k obchodní činnosti hospodářského subjektu, se zabývá pouze „rámcem“, jehož součástí jsou prvky (viz bod 27 tohoto stanoviska), zatímco hospodářský subjekt je stále podle znění dotčených ustanovení povinen přijmout opatření na základě těchto prvků (viz bod 31 tohoto stanoviska).

využívání systém náležité péče dceřinou společností, pokud je tento systém náležité péče v podstatě udržován a hodnocen mateřskou společností, neboť jedinou stanovenou výjimkou je výjimka týkající se kontrolních organizací.

37. Navíc, pokud jde o situaci, kdy dceřiná společnost využívá systém náležité péče zavedený kontrolní organizací, zatímco jeho právo využívání je poskytnuto její mateřské společnosti, je třeba poznamenat, že tato situace zahrnuje více subjektů, než nařízení č. 995/2010 výslovně povoluje. Taková situace není výslovně upravena ani v čl. 4 odst. 2 a 3 a v článku 6 tohoto nařízení.

38. Proto se domnívám, že dosah povinností uložených hospodářským subjektům, a sice zaprvé využívání systému náležité péče v tom smyslu, že hospodářský subjekt odpovídá za přijetí vhodných opatření v souladu s tímto systémem náležité péče, a zadruhé udržování a hodnocení tohoto systému náležité péče, jejichž splněním může být místo hospodářského subjektu pověřena kontrolní organizace, výslovně vyplývá ze znění čl. 4 odst. 2 a 3 a čl. 6 odst. 1 nařízení č. 995/2010. Vyplývá z něj rovněž, že tyto činnosti využívání, udržování a hodnocení musí logicky souviset s hospodářskou činností hospodářského subjektu.

B. Kontextuální výklad

39. Kontextuální výklad čl. 4 odst. 2 a 3, jakož i čl. 6 odst. 1 nařízení č. 995/2010 podle mého názoru umožňuje potvrdit dosah povinností uložených hospodářským subjektům, tak jak vyplývá z doslovného výkladu dotčených ustanovení.

40. Konkrétně z bodu 12 odůvodnění nařízení č. 995/2010 v podstatě vyplývá, že zvláštní opatření stanovená v tomto nařízení se zaměřují na jednání hospodářských subjektů. Bod 16 odůvodnění uvádí, že hospodářské subjekty dovážející dřevo učiní vhodné kroky s cílem zajistit, aby nezákonně vytěžené dřevo a dřevařské výrobky z tohoto dřeva nebyly uváděny na vnitřní trh. Článek 2 odst. 2 prováděcího nařízení č. 607/2012 stanoví „povinnost hospodářského subjektu uplatňovat opatření […] v čl. 6 odst. 1 písm. a) nařízení […] č. 995/2010 týkajícím se každé zásilky dřeva a dřevařských výrobků, *kterou hospodářský subjekt uvádí na trh*“ [17]. Navíc, článek 5 tohoto prováděcího nařízení ukládá hospodářským subjektům v odstavci 1 povinnost vést příslušné záznamy o shromažďování informací a uplatňování postupů zmírňování rizik a v odstavci 2 schopnost v podstatě prokázat, jakým způsobem byly získané informace zkontrolovány, jakým způsobem bylo přijato rozhodnutí o opatřeních ke zmírnění rizika a jakým způsobem byla určena míra rizika.

41. Z tohoto kontextu, který rovněž vyžaduje, jak tomu rozumím, proaktivní jednání ze strany hospodářského subjektu, je zřejmé, že břemeno povinností podle nařízení č. 995/2010 nesou hospodářské subjekty v souvislosti s jejich obchodní činností spočívající v uvádění dřeva nebo dřevařských výrobků poprvé na vnitřní trh. Z toho lze podle mého názoru vyvodit, že důležitým prvkem je účinnost systému ochrany stanoveného tímto nařízením, jehož cílem je zamezit uvádění nezákonně vytěženého dřeva na trh. Je logické, že jeho účinnost není zajištěna, pokud využívaný systém náležité péče není přizpůsoben hospodářské činnosti hospodářského subjektu, tj. pokud není založen na informacích týkajících se jeho hospodářské činnosti.

42. V tomto ohledu, pokud by se s výhradou ověření předkládajícím soudem mělo mít za to, jak společnost JYSK Maďarsko vysvětlila na jednání, že systém náležité péče je přizpůsoben její obchodní činnosti v tom smyslu, že informace shromážděné mateřskou společností pro její

[17] – Kurzivou zvýraznil autor stanoviska.

dceřinou společnost se skutečně týkají výrobků, které tato dceřiná společnost nakupuje, a posouzení a zmírnění rizik se provádí na základě těchto informací, je třeba zdůraznit, že to není samotný hospodářský subjekt ve smyslu nařízení č. 995/2010, tj. dceřiná společnost, nýbrž její mateřská společnost, kdo využívá systém náležité péče ve smyslu čl. 4 odst. 2, ve spojení s čl. 6 odst. 1 tohoto nařízení. Je to totiž mateřská společnost, která přijímá opatření na základě všech těchto prvků systému náležité péče, přičemž dceřiná společnost má k těmto prvkům pouze přístup.

43. Jak přitom vyplývá z bodů 40 a 41 tohoto stanoviska, kontext, jehož součástí jsou čl. 4 odst. 2 a 3 a čl. 6 odst. 1, podle mého názoru neumožňuje hospodářskému subjektu zprostit se této povinnosti tím, že její plnění přenese v plném rozsahu na jinou fyzickou nebo právnickou osobu. S výhradou určité flexibility při uplatňování některých prvků systém náležité péče [18] je totiž hospodářský subjekt i nadále vázán povinností jej využívat, popsanou v bodech 25, 26 a 34 tohoto stanoviska, která vyžaduje jeho proaktivní jednání.

44. V projednávané věci nemůže dceřiná společnost, která samostatně vykonává obchodní činnost, přenést způsobem, který by byl v souladu se systémem stanoveným nařízením č. 995/2010, rozhodování a obecněji proaktivní jednání, jako je posuzování rizik a přijímání opatření ke zmírnění rizik, na svou mateřskou společnost, která rovněž vykonává samostatnou obchodní činnost. Tento systém totiž ukládá hospodářskému subjektu, v projednávané věci této dceřiné společnosti, povinnost přizpůsobit své jednání tak, aby se zamezilo uvádění nezákonně vytěženého dřeva nebo dřevařských výrobků poprvé na vnitřní trh.

45. Je však třeba poznamenat, že nařízení č. 995/2010 stanoví možnost hospodářského subjektu zprostit se povinnosti udržovat a pravidelně hodnotit systém náležité péče za předpokladu, že využívá systém náležité péče zavedený kontrolní organizací [19]. Z kontextu čl. 4 odst. 2 a 3 a čl. 6 odst. 1 tohoto nařízení je však zřejmé, že toto zproštění se vztahuje pouze na tuto povinnost udržovat a pravidelně hodnotit systém náležité péče. Naproti tomu povinnost využívat systém náležité péče nese i nadále hospodářský subjekt [20].

46. Článek 8 nařízení č. 995/2010, jak vyplývá z jeho nadpisu, upravuje kontrolní organizace a stanoví, že mohou být odpovědné za udržování a hodnocení systému náležité péče, který byl poskytnut hospodářskému subjektu. Odstavec 2 tohoto článku ukládá zvláštní podmínky organizaci, aby mohla požádat o uznání jako kontrolní organizace [21]. Striktní úprava funkcí udržování a hodnocení systému náležité péče jinou entitou, než samotným hospodářským subjektem totiž vyplývá z odpovědnosti spojené s tímto úkolem, a sice zajistit, aby použitá metoda zabránila uvedení nezákonně vytěženého dřeva nebo dřevařských výrobků poprvé na vnitřní trh. Tento přístup je odůvodněn významem, který je přikládán ochraně před nezákonnou těžbou. Navíc, uvedený čl. 8 odst. 1 ukládá organizacím povinnost kontrolovat, že hospodářské subjekty řádně využívají její systém náležité péče, a v případě nevhodného využívání systému náležité péče přijmout opatření.

[18] – Viz body 32 a 33 tohoto stanoviska.

[19] – Článek 4 odst. 3 nařízení č. 995/2010.

[20] – Podle čl. 8 odst. 1 písm. a) nařízení č. 995/2010 totiž kontrolní organizace „udržují a pravidelně hodnotí systém náležité péče vymezený v článku 6 a udělují hospodářským subjektům práva jej využívat“.

[21] – V podstatě se jedná o podmínky týkající se právní subjektivity a usazení v souladu se zákonem v Unii, odborných znalostí a schopnosti vykonávat zvláštní funkce a absence jakýchkoli střetů zájmů při výkonu svých funkcí.

47. V tomto ohledu se lze zabývat otázkou, zda je v projednávané věci možné použít analogii mezi kontrolní organizací a mateřskou společností, která udržuje a hodnotí systém náležité péče využívaný její dceřinou společností[22]. Z praktického hlediska nelze zajisté vyloučit, že kterýkoli subjekt v rámci skupiny společností může s ohledem na finanční zájmy této skupiny zavést systém náležité péče a udělit právo na jeho využívání jinému subjektu v rámci téže skupiny a zároveň převzít odpovědnost za jeho udržování a hodnocení, jako by to udělala kontrolní organizace. Je však důležité, aby požadavky na tento první subjekt nebyly méně přísné než požadavky stanovené v čl. 8 odst. 2 nařízení č. 995/2010 pro organizace, které chtějí být uznány jako kontrolní organizace.

48. Lze se oprávněně tázat, zda by v rámci skupiny společností subjekt, který by byl vzhledem ke svým odborným znalostem a kapacitě oprávněn udržovat a hodnotit systém náležité péče, jako by to činila kontrolní organizace, skutečně oznamoval příslušným orgánům jakékoli významné nebo opakované nesplnění povinností subjektu ve skupině, kterému udělil právo využívat tento systém náležité péče[23]. To je tím spíše nejisté, že tyto subjekty patří vzhledem k úzkému propojení v rámci skupiny do stejné hospodářské jednotky. Takové oznámení příslušným orgánům by totiž v *konečném důsledku* mohlo vést k sankcím, které by se mohly dotknout finančních zájmů této jednotky jako celku. Za těchto okolností by připuštění, že mateřská společnost může udržovat a hodnotit systém náležité péče své dceřiné společnosti, mohlo vést v obchodní logice s cílem generovat zisk k obcházení systému zavedeného nařízením č. 995/2010.

49. Pro doplnění, pokud by dceřiná společnost využívala systém náležité péče zavedený kontrolní organizací, zatímco by právo využívat systém náležité péče bylo přiznáno její mateřské společnosti, je třeba zdůraznit, že tato situace by byla problematická. Pokud totiž kontrolní organizace pověří hospodářský subjekt využíváním systému náležité péče, přebírá na sebe specifické povinnosti, které jí v případě neexistence takové dohody a obecněji v případě, že o takovém využívání neví, nepřísluší. Takové uspořádání je proto neslučitelné se systémem stanoveným v nařízení č. 995/2010.

C. Teleologický výklad

50. Pokud jde o teleologický výklad, je třeba připomenout, že cílem nařízení č. 995/2010 je boj proti nezákonné těžbě dřeva a souvisejícímu obchodu[24]. Jako akt v oblasti ochrany životního prostředí tedy toto nařízení obecněji sleduje jiné cíle, než jsou cíle sledované společnostmi.

51. V tomto ohledu je třeba poznamenat, že zatímco v podnikatelském životě je důležité mít možnost vykonávat přeshraniční činnosti, přizpůsobovat se podmínkám trhu a nacházet obchodní odbyt, a proto existuje zájem na vytvoření skupiny společností, která se pro tento účel ukazuje být výhodná z hospodářského hlediska, v oblasti ochrany životního prostředí, o kterou se jedná v projednávané věci, jsou tyto úvahy podle mého názoru irelevantní.

52. Ke vztahu mezi ochranou životního prostředí a rozvojem společností je totiž zajisté třeba přistupovat tak, aby se zbytečně nebránilo růstu společnostem na vnitřním trhu. Například by nemělo být hospodářským subjektům ukládáno zbytečné administrativní zatížení ve vztahu k zavedení nového systému náležité péče, pokud již používají systémy v souladu s požadavky

22 – S výhradou, že je prokázáno takové využívání ve smyslu popsaném v bodech 25, 26 a 34 tohoto stanoviska.

23 – V souladu s povinnostmi kontrolních organizací podle čl. 8 odst. 1 písm. b) nařízení č. 995/2010.

24 – Bod 31 odůvodnění nařízení č. 995/2010.

nařízení č. 995/2010[25]. Je rovněž zásadní poskytovat technickou pomoc malým a středním podnikům a usnadňovat výměnu informací, aby jim byla poskytnuta pomoc s plněním jejich environmentálních povinností podle tohoto nařízení[26]. Úvahy týkající se zájmů společností, zejména finančních výhod, které jim plynou z využívání stejného systému náležité péče, však v žádném případě nemohou mít přednost před úvahami vycházejícími z ochrany životního prostředí a nemohou ani zprostit hospodářské subjekty povinnosti vykonávat náležitou péči v souladu s požadavky stanovenými v uvedeném nařízení.

53. V tomto ohledu je cílem opatření zavedených nařízením č. 995/2010 dosáhnout výsledku, který je v souladu s cíli sledovanými tímto nařízením. Hospodářské subjekty by totiž „měly učinit vhodné kroky s cílem zajistit, aby nezákonně vytěžené dřevo a dřevařské výrobky z tohoto dřeva nebyly uváděny na vnitřní trh […] prostřednictvím systému opatření a postupů, aby se riziko uvádění nezákonně vytěženého dřeva a dřevařských výrobků z tohoto dřeva na vnitřní trh snížilo na minimum“[27]. Jinými slovy, hospodářské subjekty musí v rámci své obchodní činnosti dosáhnout konkrétního výsledku, a to snížit riziko uvedení nezákonně vytěženého dřeva a dřevařských výrobků na trh na zanedbatelnou úroveň. Povinnost péče podle čl. 4 odst. 2 a 3 a čl. 6 odst. 1 nařízení č. 995/2010 se tedy podobá povinnosti dosáhnout určitého výsledku.

54. Zaprvé povinnost využívat systém náležité péče musí být považována za splněnou, pokud je hospodářský subjekt schopen prokázat, že mu toto využívání umožnilo dosáhnout očekávaného výsledku, a uvést, jak byly získané informace ověřeny na základě kritérií pro posouzení rizik uvedených v čl. 6 odst. 1 písm. b) tohoto nařízení, jakým způsobem bylo přijato rozhodnutí o opatřeních ke zmírnění rizika a jakým způsobem hospodářský subjekt určil míru rizika[28].

55. Zadruhé povinnost udržovat a pravidelně hodnotit systém náležité péče s cílem dosáhnout očekávaných výsledků lze považovat za splněnou, pokud je prostřednictvím příslušné dokumentace prokázáno, že byly prováděny pravidelné kontroly, a to buď samotným hospodářským subjektem, nebo kontrolní organizací[29], za účelem ověření správného fungování systému náležité péče v souladu s nařízením č. 995/2010.

56. Tento závěr je posílen skutečností, že porušení zákazu uvádění nezákonně vytěženého dřeva nebo dřevařských výrobků na vnitřní trh je trestáno sankcemi stanovenými členskými státy[30]. Sankce jsou přitom určeny hospodářským subjektům ve smyslu nařízení č. 995/2010, neboť právě na ně se vztahují povinnosti uložené tímto nařízením.

57. Komise však vysvětluje, že vznik nařízení č. 995/2010 odráží snahu poskytnout hospodářským subjektům určitou flexibilitu při výběru systému náležité péče. Z návrhu tohoto nařízení je totiž zřejmé, že ačkoli evropský normotvůrce chtěl původně hospodářským subjektům uložit přísnější povinnost, a to zavedení systému náležité péče[31], od tohoto přání v průběhu normotvorného

[25] – Bod 18 odůvodnění nařízení č. 995/2010.

[26] – Bod 25 odůvodnění nařízení č. 995/2010.

[27] – Bod 16 odůvodnění nařízení č. 995/2010.

[28] – Článek 5 odst. 2 prováděcího nařízení č. 607/2012.

[29] – Pokud jde o tuto kontrolní organizaci, je třeba poznamenat, že podléhá pravidelným kontrolám příslušných orgánů podle čl. 8 odst. 4 nařízení č. 995/2010.

[30] – Bod 27 odůvodnění, čl. 4 odst. 1 a článek 19 nařízení č. 995/2010.

[31] – Viz čl. 3 odst. 2 návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví povinnosti hospodářských subjektů uvádějících na trh dřevo a dřevařské výrobky, COM(2008) 644 final ze dne 17. října 2008.

procesu upustil a ponechal hospodářským subjektům možnost volby mezi vlastním systémem, systémem náležité péče poskytovaným kontrolní organizací nebo systémem poskytovaným třetí stranou [32].

58. Podle mého názoru však tato možnost využití systému náležité péče poskytovaného třetí stranou, která není kontrolní organizací, v projednávané věci jiným subjektem v rámci skupiny společností, nemůže hospodářský subjekt zprostit povinnosti udržovat a hodnotit tento systém náležité péče, na rozdíl od toho, co navrhuje Komise. Jak bylo prokázáno výše [33], takový výklad by byl v rozporu se zněním i kontextem dotčených ustanovení, podle nichž mohou tyto povinnosti převzít pouze kontrolní organizace uznané Komisí a pravidelně kontrolované příslušnými orgány členských států. Z toho vyplývá, že cíl normotvůrce neukládat hospodářským subjektům povinnost zavést systém náležité péče se neodráží v jeho rozhodnutí osvobodit je od povinnosti udržovat a hodnotit systém náležité péče, který využívají. Podle mého názoru by dosažení tohoto cíle mělo být chápáno jako možnost využívat systém náležité péče stanovené v nařízení č..995/2010, jako jsou vnitrostátní systémy dohledu podle vnitrostátního práva nebo dobrovolné správní systémy, které splňují požadavky stanovené tímto nařízením [34], tedy systém náležité péče, které ze své podstaty nejsou zavedeny hospodářskými subjekty, které je využívají.

59. Tuto možnost nelze s ohledem na cíle nařízení č. 995/2010 chápat tak, že ponechává možnost mít pouhý přístup k systému náležité péče poskytovanému jakoukoli třetí stranou, včetně třetí strany patřící do stejné skupiny společností, která tento systém náležité péče udržuje a hodnotí. Kromě toho nelze s ohledem na cíle tohoto nařízení přijmout závěr, že přístup dceřiné společnosti k prvkům systému náležité péče zavedeného kontrolní organizací, k němuž však bylo právo na využívání uděleno mateřské společnosti, je nezbytný i z důvodů uvedených výše [35].

60. Pro doplnění podotýkám, že předkládající soud se sice odvolává na situaci, kdy se jedná o mateřskou společnost na jedné straně a její dceřinou společnost na straně druhé. Zdá se mi však důležité, jak jsem již několikrát uvedl ve výše uvedených úvahách, že vodítka, která je třeba vyvodit z projednávané věci, by se neměla omezovat pouze na hospodářský vztah mezi těmito dvěma subjekty. Obecněji se musí vztahovat na všechny vztahy a konfigurace existující v rámci skupin společností. Nařízení č. 995/2010 totiž nedefinuje pojem „mateřská společnost“ (ani „dceřiná společnost“), ale pojem „hospodářský subjekt“, a to na základě obchodní činnosti, kterou vykonává, a nikoli na základě hospodářských vztahů, které má s jinými subjekty. Zdá se mi tak právně odůvodněnější přijmout při řešení dané situace přístup, který se striktně neomezuje na vztah „mateřská společnost – dceřiná společnost“, a to zejména z důvodů řádného výkonu spravedlnosti [36].

61. Konečně skutečnosti, které jsem uvedl výše, se mi jeví jako dostatečné k zodpovězení otázky položené Soudnímu dvoru předkládajícím soudem. Není tedy nutné se zabývat argumenty účastníků řízení ohledně toho, zda vnitrostátní pravidla týkající se náležité péče spadají do působnosti posílených ochranných opatření ve smyslu článku 193 SFEU. Tento rozbor se mi zdá

[32] – Důvodová zpráva Rady k jejímu postoji v prvním čtení, interinstitucionální spis: 2008/0198 (COD), 5885/4/10 REV 4 ADD 1.

[33] – Viz body 24 až 38 a 40 až 49 tohoto stanoviska.

[34] – Článek 4 odst. 3 druhá věta nařízení č. 995/2010.

[35] – Povinnosti týkající se výkonu náležité péče byly dále posíleny přijetím nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1115 ze dne 31. května 2023 o dodávání na trh Unie a vývozu z Unie některých komodit a produktů spojených s odlesňováním a znehodnocováním lesů a o zrušení nařízení (EU) č. 995/2010 (Úř. věst. 2023, L 150, s. 206), jehož článek 12 nyní stanoví povinnost, aby hospodářské subjekty „zavedly“ systémy náležité péče. Jak potvrdila Komise na jednání, podle tohoto nového nařízení se na hospodářské subjekty vztahují přísnější povinnosti náležité péče. Tato změna byla v podstatě podmíněna zjištěním, že pravidla stanovená v nařízení č. 995/2010 byla málo účinná, a to jak ve vztahu k hospodářským subjektům, tak ke kontrolním organizacím.

[36] – Tento přístup není v rozporu s úslovím „one case at a time“, ale jeho cílem je pouze identifikovat prvky, které mají skutečný právní význam pro odpověď na předběžnou otázku předloženou Soudnímu dvoru v projednávané věci.

být tím méně nutný, že Národní úřad vytýká společnosti JYSK Maďarsko, jak potvrdil při jednání, že porušila povinnost, kterou jí jako hospodářskému subjektu ukládá čl. 4 odst. 2, ve spojení s čl. 6 odst. 1 nařízení č. 995/2010.

62. S ohledem na výše uvedené se domnívám, že čl. 4 odst. 2 a 3, jakož i čl. 6 odst. 1 nařízení č. 995/2010, musí být vykládány v tom smyslu, že s nimi není v souladu skutečnost, že hospodářský subjekt, který je společností patřící do skupiny společností, má přístup k prvkům systému náležité péče uvedeným v čl. 6 odst. 1 tohoto nařízení, který je udržován a hodnocen jinou společností z téže skupiny nebo který byl zaveden kontrolní organizací uvedenou v článku 8 a je využíván touto jinou společností. Ačkoli není vyloučena možnost určité pomoci třetí strany při uplatňování prvků systému náležité péče ve smyslu čl. 6 odst. 1, hospodářský subjekt musí při přijímání opatření v souladu s tímto systémem náležité péče prokázat proaktivní jednání. Pouhý přístup k prvkům tohoto systému náležité péče je přitom neslučitelný s požadavky vyplývajícími z tohoto nařízení.

IV. Závěry

63. S ohledem na výše uvedené skutečnosti navrhuji, aby Soudní dvůr odpověděl na předběžnou otázku položenou Fővárosi Törvényszék (soud hlavního města Budapešť, Maďarsko) takto:

„Článek 4 odst. 2 a 3 ve spojení s čl. 6 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 995/2010 ze dne 20. října 2010, kterým se stanoví povinnosti hospodářských subjektů uvádějících na trh dřevo a dřevařské výrobky,

musí být vykládány v tom smyslu, že

s nimi není v souladu skutečnost, že hospodářský subjekt, který je společností patřící do skupiny společností, má přístup k prvkům systému náležité péče uvedeným v čl. 6 odst. 1 tohoto nařízení, který je udržován a hodnocen jinou společností z téže skupiny nebo který byl zaveden kontrolní organizací uvedenou v článku 8 uvedeného nařízení a je využíván touto jinou společností.“